

**PRIJEDLOG ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOSŁJAVANJU
I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOSŁJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 80/08, 121/10, 25/12, 118/12, 12/13 – pročišćeni tekst i 153/13) - u daljnjem tekstu: Zakon, uređuje posredovanje pri zapošljavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje u cilju povećanja zapošljavanja radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, aktivno djelovanje na tržištu rada s ciljem poticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, te novog zapošljavanja i samozapošljavanja, izvore sredstava za djelatnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Zavod) te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Zavoda.

Nakon šest godina pada, u 2015. godini ostvaren je rast bruto domaćeg proizvoda na godišnjoj razini od 1,6%. Pozitivni su se pokazatelji nastavili i u 2016. godini, u 3. kvartalu bilježimo rast od 2,7% u odnosu na isti kvartal 2015. godine, odnosno 1,7% u odnosu na 2. kvartal 2016. godine.

U posljednjih nekoliko godina došlo je do pozitivnih promjena na hrvatskom tržištu rada, gledajući rezultate i administrativnih izvora i Ankete o radnoj snazi. Registrirana zaposlenost se povećala, a registrirana nezaposlenost se značajno smanjila, slijedom čega je došlo i do smanjenja stope nezaposlenosti. Broj zaposlenih prema privremenim podacima Državnog zavoda za statistiku povećao se s 1.319.310 u studenom 2015. godine na 1.377.159 u studenom 2016. godini. Riječ je o povećanju broja zaposlenih za 54.849 osoba, odnosno za 4,4%. Istodobno broj nezaposlenih smanjio se s 285.906 na 241.860 tijekom istoga razdoblja, dakle za 44.046 odnosno 15,4%. U 2017. godini može se očekivati daljnji rast registrirane zaposlenosti i opadanje nezaposlenosti.

Zadnji privremeni rezultati Ankete radne snage Državnog zavoda za statistiku potvrđuju postojanje višegodišnjeg pozitivnog trenda na tržištu rada. Prema privremenim podacima Državnog zavoda za statistiku u 3. kvartalu 2016. godine Republika Hrvatska je imala 1.845.000 aktivnih stanovnika, od čega je 1.643.000 zaposlenih osoba. Ukupan broj zaposlenih osoba povećao se u odnosu na prethodni kvartal za 1,4%. Stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 15 do 64 godine povećala se s 45,3% u 2015. godini na 45,8% u 2016. godini. Istodobno, stopa nezaposlenosti smanjila se sa 15,4% na 10,9%, s tendencijom daljnjeg opadanja.

Unatoč opisanim pozitivnim trendovima, stanje na tržištu rada još uvijek nije zadovoljavajuće. Stopa zaposlenosti u Republici Hrvatskoj znatno je manja nego u Europskoj uniji, gdje iznosi 65,41%, a stopa nezaposlenosti je veća nego u Europskoj uniji, gdje iznosi

8,3%. Osobito je zabrinjavajući relativni opseg dugotrajne nezaposlenosti. Problem dugotrajno nezaposlenih osoba (osobe koje su nezaposlene 12 i više mjeseci) pogađa 12 milijuna ljudi u Europskoj uniji (5% aktivne populacije). Više od polovice nezaposlenih su dugotrajno nezaposleni, a njihova stopa je visoka i sporo opada. Perspektive za pronalazak posla nakon dužeg perioda nezaposlenosti su sve slabije, a teža je i integracija na tržište rada. Krajem 2016. godine u evidenciji nezaposlenih Zavoda bilo je 241.860 osoba, a od toga broja 49,4% bili su dugotrajno nezaposleni. Udio veoma dugotrajno nezaposlenih, tj. nezaposlenih više od 24 mjeseca, iznosio je 35,8%. Što se tiče nezaposlenosti prema spolu, udio dugotrajno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih oba spola bio je isti. Između muškaraca i žena, dakle, nema razlike u relativnom opsegu dugotrajne nezaposlenosti.

Podaci pokazuju da je dugotrajna nezaposlenost povezana s nižom razinom obrazovanja i s višom životnom dobi. Naime, premda udio dugotrajno nezaposlenih u odnosu na 2015. godinu pada, i dalje najviše dugotrajno nezaposlenih osoba ima završenu srednju školu (čak 56,5%), dok udio dugotrajno nezaposlenih sa završenom osnovnom školom pokazuje trend rasta i u 2016. godine iznosio je 26,1% (prema 25,7% u 2015. godini). Najviše dugotrajno nezaposlenih osoba je u dobi od 55 do 59 godina (čine 10% ukupno nezaposlenih, te čak 19,4% dugotrajno nezaposlenih.). Postoje značajne razlike u opsegu dugotrajne nezaposlenosti između dobnih skupina nezaposlenih osoba. Nizak udio dugotrajno nezaposlenih u mlađim dobnim skupinama očekivan je s obzirom da je riječ o osobama koje ulaze u radnu snagu nakon završetka obrazovanja, međutim razmjerno velika razlika u relativnom opsegu dugotrajne nezaposlenosti postoji između osoba srednje i starije dobi. Tako je udio dugotrajno nezaposlenih u skupini nezaposlenih osoba od 35 do 39 godina iznosio 48,6%, dok je za skupinu u dobi od 55 do 59 godina iznosio 71,9%. Riječ je o razlici od čak 23,2 postotna boda. Potrebno je naglasiti da je obuhvat korisnika novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti znatno veći kod osoba iznad 55 godina u odnosu na ostale dobne skupine. Ukupan broj korisnika novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti u 2016. godini bio je 39.907 osoba, što je smanjenje od 17,6% u odnosu na prethodnu godinu te 31,6% u odnosu na 2014. godinu. Prosječan iznos novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti isplaćene korisnicima je 1.917,00 kn.

U 2016. godini nastavljeni su opći pozitivni trendovi na tržištu rada za mlade osobe u dobnoj skupini između 15 i 29 godina. Registrirana nezaposlenost, kao i anketna nezaposlenost nastavile su se sustavno smanjivati. Premda je u razdoblju 2014. - 2015. godine bilo pozitivnih promjena, a Republika Hrvatska se prema praćenju Europske komisije nalazi među državama članicama s najvećim pomacima u pogledu borbe protiv nezaposlenosti mladih, ipak je stopa nezaposlenosti i dalje među najvišima u Europskoj uniji.

Tako je prema podacima Ankete o radnoj snazi stopa nezaposlenost mladih (15-24) pala s 50% u 2013. godini na 43% u 2015. godini. Podaci dostupni za 3. kvartal 2016. godine pokazuju ohrabrujući pad stope nezaposlenosti koja iznosi 28%. Stopa osoba koje ne rade, ne školuju se i nisu na osposobljavanju - NEET-osoba, (dobna skupina 15-24) je trenutno dostupna samo na godišnjoj razini te u ovom trenutku još nisu objavljeni podatci za 2016. godinu, a podaci u 2015. godini bilježe pad stope NEET na 18,5%, u usporedbi s 2014. godinom, kada je bila 19,3%. Od 18,5% NEET-osoba u 2015. godini, njih 13,4% je bilo nezaposleno (omjer nezaposlenosti prema Istraživanju o radnoj snazi – EU LFS), dok je njih 5,0% bilo neaktivno. Prosječni broj registriranih nezaposlenih mladih u dobnoj skupini između 15 i 29 godina u 2016. godini bio je 68.548, čime je nastavljen i trend opadanja registrirane nezaposlenosti. Udio nezaposlenosti mladih u dobi 15-29 godina u apsolutnom broju registrirane nezaposlenosti u 2016. godini je 28,3%. Stopa NEET-osoba u dobnoj skupini 15-29 pala je s 22,3% u 2013. godini na 20,1% u 2015. godini. Osim toga, neaktivnost

je pala sa 7% u 2013. na 5,8% u 2015. godini. Stopa dugotrajno nezaposlenih mladih također je pala za 3,1 postotna poena, s 18,4% u 2013. godini na 15,3% u 2015. godini.

Prema obrazovnom statusu, najviše registriranih nezaposlenih mladih osoba, čak 68,5%, ima srednjoškolsko obrazovanje, posebno srednje strukovno obrazovanje, dok je 20,7% mladih s visokim obrazovnim stupnjem (ne-sveučilišna razina, sveučilišna ili postdiplomska razina) registrirano kao nezaposleni. U usporedbi s podacima za 2015. godinu, stopa nezaposlenosti mladih je pala u svim razinama obrazovanja. Iako ukupna razina obrazovanja u društvu raste te među nezaposlenim osobama prevladavaju osobe sa stečenim srednjoškolskim obrazovanjem koje je usko povezano s tržištem rada, kvalifikacije stečene kroz strukovno obrazovanje nisu u odgovarajućoj mjeri usklađene s potrebama tržišta rada, što osobama otežava zapošljavanje. To pokazuje i podatak da je udio u nezaposlenosti mladih koji čekaju posao duže od jedne godine 23,3% od čega čak 71,5% sa srednjoškolskim obrazovanjem. Navedeni problem najviše pogađa mlade osobe netom izašle iz sustava obrazovanja koji su zbog radnog neiskustva i nerazvijenih praktičnih vještina u posebno teškom položaju.

Što se tiče potražnje na tržištu rada, tijekom 2016. godine poslodavci su prijavili Zavodu 232.254 slobodna radna mjesta, što je 14,7% više u usporedbi s 2015. godinom, te čak 52% u odnosu na 2014. godinu. Po strukturi potreba 80,9% su traženi radnici na određeno vrijeme, dok je 19,1% potreba bilo za radnicima na neodređeno vrijeme.

Tijekom 2016. godine iz evidencije nezaposlenih Zavoda zaposlene su ukupno 218.834 osobe, i to: 197.047 osoba (90%) na temelju zasnivanja radnog odnosa te 21.787 osoba (10%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, registriranje trgovačkog društva, obrta, ugovor o djelu i dr.).

Zavod, u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja, nastoji povećati zapošljivost osoba kojima prijeti trajna nezaposlenost ili socijalna isključenost, te potaknuti poslodavce na kreiranje novih radnih mjesta, odnosno očuvanje postojećih. U 2015. godini ukupan broj korisnika mjera aktivne politike zapošljavanja bio je 64.760, dok je u 2016. godini taj broj iznosio 70.728. Mjere aktivne politike zapošljavanja su se pokazale učinkovitima, ali je iste potrebno unaprijediti u smislu osiguranja financijske održivosti mjera i pojednostavljenja administrativnog postupka za korisnike mjera. Revidirane mjere će biti usmjerene prema teže zapošljivim skupinama, s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene, mlade te osobe s nedovoljnim kvalifikacijama.

Slijedom opisanih trendova tržišta rada i karakteristika zaposlenosti i nezaposlenosti, ovim Zakonom uređuju se sljedeća pitanja:

- djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem koje uz Zavod mogu obavljati fizičke i pravne osobe u zemlji i inozemstvu, uz obvezu prijave u evidenciju ministarstva nadležnog za rad i izvještavanja o obavljanju djelatnosti,
- propisuje se sustav obveznog osiguranja za slučaj nezaposlenosti radnika u radnom odnosu i osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost,
- definira se tko se smatra nezaposlenom osobom i što podrazumijeva aktivno traženje posla,
- uređuje se evidencija nezaposlenih osoba i drugih tražitelja zaposlenja,
- propisuju se razlozi zbog kojih se nezaposlena osoba prestaje voditi u evidenciji Zavoda,

- definiraju se aktivnosti koje obuhvaća priprema za zapošljavanje (profesionalno usmjeravanje, razvoj vještina upravljanja karijerom, podrška u definiranju i izradi individualnog plana traženja posla, obrazovanje za zapošljavanje i profesionalna rehabilitacija),

- definira se profesionalni plan traženja posla i njegov sadržaj,

- definira se aktivna politika zapošljavanja kao skup mjera i aktivnosti iz nadležnosti Zavoda koje će se poduzimati sa ciljem unapređenja tržišta rada i smanjenja nezaposlenosti, zapošljavanja, samozapošljavanja, zadržavanja u zaposlenosti, olakšavanja zapošljavanja pojedinih skupina ili pojedinaca kroz obrazovanje te osiguravanje potrebne radne snage poslodavcima,

- definira se institut novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti i uvjeti za ostvarivanje prava, kao i visina i vrijeme trajanja prava, a koja se vezuje uz prethodno ostvarenu plaću i vrijeme provedeno na radu implementacijom načela „pro rata temporis“,

- predviđa se mogućnost jednokratne isplate novčane naknade radi zapošljavanja i samozapošljavanja,

- utvrđuju se uvjeti za obustavu i prestanak prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, te mogućnost nastavka korištenja toga prava koje je prestalo ponovnim zapošljavanjem odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti,

- uređuje se pravo na mirovinsko osiguranje,

- propisuju se uvjeti za stjecanje i visina novčane pomoći i naknade troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu,

- uređuje se pravo na jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova,

- propisuje se pravo na novčanu naknadu osoba koje su bile zaposlene u inozemstvu, a posebno članova posade broda u međunarodnoj plovidbi,

- propisuje se postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti,

- propisuju se poslovi koje obavlja Zavod, sastav tijela i način upravljanja te provođenje nadzora nad njegovim radom,

- propisuju se izvori sredstava za djelatnost zapošljavanja,

- propisuju se prekršajne odredbe.

U odnosu na rješenja iz sada važećeg Zakona najvažnije promjene izvršene u ovom Zakonu odnose se na:

- olakšavanje procedure pravnim i fizičkim osobama za obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem na način da iste nisu dužne ishoditi prethodnu dozvolu ministarstva nadležnog za rad sukladno zahtjevima iz Direktive 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu,

- usklađivanje sadržaja Zakona s njegovim nazivom na način da se prava koje ostvaruje osoba uključena u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i stalni sezonac, a koja su povezana s mjerama aktivne politike zapošljavanje, urede Zakonom o poticanju zapošljavanja,

- usklađivanje sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, br. 70/15) na način da se i tražiteljima međunarodne zaštite i članovima njihovih obitelji omogućiti prijava u evidenciju nezaposlenih,

- skraćivanje razdoblja zabrane prijave u evidenciju nezaposlenih, sa 6 mjeseci na 3 mjeseca, za osobe koje nisu aktivne u traženju posla i nisu raspoložive za rad,

- usklađivanje s Nacrtom prijedloga zakona o obrazovanju odraslih koji je u postupku donošenja u dijelu kojim se propisuju odredbe o obrazovanju za zapošljavanje u okviru pripreme za zapošljavanje,

- redefiniranje programa na temelju kojih se provode mjere aktivne politike zapošljavanja, a koji su usmjereni prema teže zapošljivim skupinama, s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene, mlade te osobe s nedovoljnim kvalifikacijama,
- određivanje da dodjela potpora po mjerama aktivne politike zapošljavanja nije pravo nezaposlene osobe, već mogućnost u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja čije uvjete i način provođenja utvrđuje Upravno vijeće Zavoda, pa se o zahtjevu za dodjelu potpore ne odlučuje se u upravnom postupku,
- omogućavanje pravodobnog podnošenja zahtjeva za novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti nezaposlenoj osobi kojoj je radni odnos prestao na temelju odluke nadležnog suda iz razloga što je prema važećem Zakonu zahtjev bio nepravodoban s obzirom na trajanje sudskog postupka,
- propisivanje posebne visine novčane pomoći za nezaposlenu osobu koju je Zavod uputio na osposobljavanje na radnom mjestu kod poslodavca, a koje osposobljavanje je predviđeno novim mjerama aktivne politike zapošljavanja,
- propisivanje osnovice za utvrđivanje novčane naknade za osobe koje su bile zaposlene u državi s kojom Republika Hrvatska nema zaključen međunarodni ugovor kojim su regulirana prava za slučaj nezaposlenosti, te mogućnost stjecanja statusa osiguranika za slučaj nezaposlenosti plaćanjem posebnog doprinosa na temelju sklopljenog ugovora sa Zavodom,
- omogućavanje dobrovoljnog osiguranja za slučaj nezaposlenosti članova posade broda u međunarodnoj plovidbi plaćanjem posebnog doprinosa na temelju sklopljenog ugovora sa Zavodom,
- propisivanje da u prvostupanjskom postupku o zahtjevima nezaposlenih osoba za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti odlučuje regionalna, odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda, a u drugostupanjskom postupku središnja ustrojstvena jedinica Zavoda iz razloga bolje koordinacije rada i nadzora nad prvostupanjskim tijelom,
- detaljnije uređivanje povrata nepripadno isplaćenih primanja prema ovom Zakonu,
- određivanje da nadzor nad obavljanjem poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika u srednjoškolskim ustanovama obavlja prosvjetna inspekcija, dok inspekcijski nadzor nad obavljanjem povremenog rada redovnih učenika kod poslodavaca i nadalje obavlja inspekcija rada.

Također, kako su tijekom primjene važećeg Zakona uočeni nedostaci u pojedinim odredbama koji su onemogućavali pravilno i efikasno postupanje, ovim se zakonom propisuju jasne i nedvojbene odredbe te se iste usklađuju sa sudskom praksom. Budući da je važeći Zakon bio mijenjan i dopunjavan četiri puta, radi lakšeg snalaženja i preglednosti predlaže se donošenje novoga zakona u skladu s Jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akta (Narodne novine, broj 74/15).

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), a to su

osobito opravdani razlozi, odnosno potreba da se odgovori zahtjevima tržišta rada i pojačanoj potrebi za radnom snagom te usklađivanje sa Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376/36, 12.12.2006.).

Naime, tijekom 2016. godine poslodavci su iskazali potrebe za radnicima veće za 62% u odnosu na prethodne godine. Na navedene potrebe tržišta rada može se odgovoriti učinkovitim posredovanjem između postojeće ponude i potražnje, usmjeravajući pritom sve raspoložive institucionalne kapacitete i raspoloživa sredstva na one osobe koje su nezaposlene, aktivno traže posao i raspoložive su za rad.

Pojednostavljenjem mjera aktivne politike zapošljavanja i usmjeravanjem istih prema teže zapošljivim skupinama, gospodarstvenicima će se osigurati potrebna radna snaga, a isto će dovesti do brže aktivacije i uključivanje nezaposlenih osoba u svijet rada. S obzirom da raspoloživa radna snaga često nema potrebnu razinu vještina i stručnih znanja koju traže poslodavci potrebno je omogućiti stjecanje dodatnih kompetencija vezanih za tražena radna mjesta, pa je posebnu pozornost potrebno usmjeriti na aktivaciju i obrazovanje nezaposlenih osoba. Obrazovanjem će se postići bolja zapošljivost nezaposlenih što je osobito važno za djelatnosti u turizmu, graditeljstvu, brodogradnji i sl.

Uključivanjem nezaposlenih osoba u mjere aktivne politike zapošljavanja iste ostvaruju određena prava propisana Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i Zakonom o poticanju zapošljavanja. Kako je nužna i hitna potreba donošenja novih mjera aktivne politike zapošljavanja iz gore navedenih razloga, potrebno je izvršiti izmjene u odnosu i na prava koje ostvaruju osobe uključene u mjere aktivne politike zapošljavanja, kao i pojedine uvjete za uključivanje u mjere.

Važećim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenesena je Direktiva Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC (SL L 14, 20.01.1998.), dok se ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30.4.2014.).

Osim toga, ovim Zakonom se vrši usklađivanje sa Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376/36, 12.12.2006.) olakšavanjem procedure pravnim i fizičkim osobama za obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem na način da iste nisu dužne ishoditi prethodnu dozvolu ministarstva nadležnog za rad.

Slijedom navedenog, važno je donijeti ovaj Zakon po hitnom postupku kako bi se osigurala provedba mjera aktivne politike zapošljavanja uz pripadajuća prava korisnika i odgovorilo na povećanu potražnju za radnom snagom u uvjetima gospodarskog rasta, te kako bi se izvršilo usklađivanje s navedenom direktivom.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOSŁJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje posredovanje pri zapošļjavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje u cilju povećanja zapošļjivosti radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, mjere aktivne politike zapošļjavanja, ostale aktivnosti u cilju poticanja prostorne i profesionalne pokretļljivosti radne snage, novog zapošļjavanja i samozapošļjavanja, izvori sredstava za djelatnosti Hrvatskog zavoda za zapošļjavanje (u daljnjem tekstu: Zavod) te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Zavoda.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na posredovanje pri zapošļjavanju pomoraca koje je uređeno posebnim propisima, osim ako su korisnici novčane naknade sukladno ovom Zakonu.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose Direktiva Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC (SL L 14, 20.01.1998.), Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30.4.2014.) i Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376/36, 12.12.2006.)

Članak 3.

Djelatnosti iz članka 1. ovoga Zakona obavljaju se za nezaposlene osobe i ostale tražitelje zaposlenja, poslodavce i druge osobe koje traže informacije i savjete o uvjetima i mogućnostima zapošļjavanja i razvoja karijere.

Članak 4.

(1) Djelatnosti iz članka 1. ovoga Zakona obavlja Zavod u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Djelatnosti iz članka 1. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: djelatnosti u svezi sa zapošļjavanjem), osim osiguranja za slučaj nezaposlenosti, mogu obavljati i pravne osobe kao trgovačka društva i fizičke osobe kao samostalnu djelatnost.

(3) Strana fizička i pravna osoba sa sjedištem u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora koja u toj državi obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, može u Republici Hrvatskoj privremeno ili povremeno obavljati one poslove koje je prema propisima države u kojoj ima sjedište ovlaštena obavljati, nakon što o tome obavijesti ministarstvo nadležno za rad u pisanom ili elektroničkom obliku.

(4) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz iste mogu obavljati djelatnosti istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnosti savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu.

(5) Srednjoškolske ustanove mogu obavljati poslove posredovanja za povremeni rad svojih redovnih učenika u zemlji, a iznimno i za redovne učenike drugih srednjoškolskih ustanova sa sjedištem u istoj županiji, na temelju pisanog sporazuma koji su dužne dostaviti ministarstvu nadležnom za rad.

(6) Pravne i fizičke osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem za tražitelje zaposlenja bez naknade te djeluju nepristrano u odnosu na tražitelje zaposlenja i poslodavce.

(7) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka dužne su prije početka obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika upisati se u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad.

(8) Prijava u evidenciju iz stavka 7. ovoga članka podnosi se ministarstvu nadležnom za rad u pisanom ili elektroničkom obliku, uz dokaz o registraciji prema posebnom propisu.

(9) O prijavi u evidenciju, ministarstvo nadležno za rad izdaje potvrdu koja sadrži broj pod kojim je pravna i fizička osoba iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolska ustanova iz stavka 5. ovoga članka upisana te datum upisa u evidenciju.

(10) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka su dužne u pravnom prometu, u poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu navesti broj pod kojim su upisane u evidenciju ministarstva nadležnog za rad.

(11) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su ministarstvu nadležnom za rad dostavljati statističke podatke o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem.

(12) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati način obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika te sadržaj, način i rokove dostavljanja podataka iz stavka 11. ovoga članka.

Članak 5.

(1) Kada pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu, dužne su ih obavljati u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja.

(2) U postupku posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su obavijestiti osobe za koje posreduju o uvjetima života i rada, pravima i obvezama po osnovi rada i drugim bitnim elementima zakonitosti rada i radnim uvjetima.

(3) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona snose odgovornost prema osobama za koje su posredovale u inozemstvu za zakonitost njihovog zapošljavanja i rada sukladno zakonodavstvu zemlje u koju posreduju, te snose troškove prijevremenog povratka osobe za koju su posredovali ukoliko je isti uzrokovan nezakonitim zapošljavanjem ili radom, a odgovaraju i za eventualnu štetu koju bi osoba mogla pretrpjeti zbog pogrešnih informacija o bitnim elementima uvjeta života i rada.

(4) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su pružiti osobama za koje su posredovale u inozemstvu svu potrebnu pomoć u ostvarivanju njihovih prava po osnovi rada nakon povratka s rada u inozemstvu.

Članak 6.

(1) Za slučaj nezaposlenosti obvezno su osigurani svi radnici u radnom odnosu i s njima, prema posebnim propisima, izjednačene osobe, kao i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju.

(2) Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju iz stavka 1. ovoga članka su:

- 1) obrtnici i trgovci pojedinci, upisani u odgovarajući registar
- 2) osobe koje u skladu s posebnim propisima, samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao što su odvjetnici, privatni zdravstveni radnici, umjetnici, novinari, odgajatelji, lektori, prevoditelji, primalje i drugi
- 3) vrhunski sportaši
- 4) osobe koje su po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit
- 5) osobe koje obavljaju djelatnost za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja ili registracije, ali imaju obilježje samostalnosti, trajnosti i s namjerom stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, kada nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
- 6) osobe koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje, kada nisu osigurani po drugoj osnovi i nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
- 7) osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u upisnik poljoprivrednih gospodarstava u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, kada nisu osigurani po drugoj osnovi, nisu korisnici mirovine ili nisu na redovitom školovanju
- 8) članovi uprave i izvršni direktori trgovačkih društava i upravitelji zadruga
- 9) hrvatski državljani zaposleni u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavca, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi

međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju i uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i

10) hrvatski državljani zaposleni na teritoriju Republike Hrvatske kod poslodavca sa sjedištem u inozemstvu, koji nemaju registriranu podružnicu u Republici Hrvatskoj, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili kada nisu obvezno osigurani prema uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

(3) Osiguranje za osobe iz stavka 1. ovoga članka provodi se na načelu solidarnosti.

Članak 7.

Nezaposlena osoba, na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti, ostvaruje pravo na:

- 1) novčanu naknadu
- 2) mirovinsko osiguranje
- 3) novčanu pomoć i naknadu troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu
- 4) jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova.

Članak 8.

Državljeni država članica Europske unije, Europskoga gospodarskog prostora i državljani Švicarske Konfederacije u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačeni su s hrvatskim državljanima.

II. EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH OSOBA I OSTALIH TRAŽITELJA ZAPOSLENJA

Članak 9.

Evidenciju nezaposlenih osoba vodi Zavod na osnovi prijave nezaposlene osobe.

Članak 10.

(1) Nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona smatra se osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu, aktivno traži posao i raspoloživa je za rad te ako:

- 1) ne ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ne ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
- 2) nema registrirano trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno nema više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- 3) nije član zadruge
- 4) nije predsjednik, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge
- 5) nema registrirani obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

- 6) ne obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
- 7) nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju
- 8) nije zaposlena prema posebnim propisima
- 9) nije korisnik mirovine, osim korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad odnosno korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti i korisnika obiteljske mirovine kojemu se ta mirovina ne isplaćuje
- 10) ne ispunjava uvjete za starosnu mirovinu
- 11) nije osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove
- 12) nema utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju i
- 13) nije redoviti učenik ili student.

(2) O podacima iz stavka 1. točaka 1. do 13. ovoga članka nezaposlena osoba potpisuje izjavu prilikom prijave u evidenciju nezaposlenih osoba.

Članak 11.

(1) Smatra se da nezaposlena osoba aktivno traži posao ako:

- provodi aktivnosti radi utvrđivanja profesionalnog plana traženja posla iz članka 24. ovoga Zakona
- se pridržava aktivnosti utvrđenih profesionalnim planom iz članka 24. ovoga Zakona i
- podnosi molbe poslodavcima ili daje oglase i javlja se na oglase i natječaje.

(2) Smatra se da je nezaposlena osoba raspoloživa za rad ako se odaziva na pozive Zavoda radi pripreme za zapošljavanje i zaposlenja u terminima utvrđenim profesionalnim planom iz članka 24. ovoga Zakona.

(3) Ministar nadležan za rad utvrdit će pravilnikom način provođenja aktivnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 12.

Nezaposlena osoba prijavljuje se i evidentira u Zavodu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

Članak 13.

Zavodu se, radi savjetovanja i informiranja s ciljem razvoja upravljanja karijerom i posredovanja, mogu prijaviti i ostali tražitelji zaposlenja koji se ne smatraju nezaposlenim osobama iz članka 10. ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Zavodu se može prijaviti azilant i stranac pod supsidijarnom, odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj, kao i članovi njegove obitelji, koji su u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačeni s hrvatskim državljanima.

(2) Iznimno se Zavodu može prijaviti i tražitelj međunarodne zaštite i članovi njegove obitelji ako ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nije donijelo odluku o zahtjevu za međunarodnu zaštitu u roku od 9 mjeseci od dana podnošenja urednog zahtjeva, a tražitelj svojim postupanjem nije utjecao na razloge nedonošenja odluke.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prijavljuju se i evidentiraju u Zavodu prema mjestu boravka, odnosno adresi stanovanja.

(4) Osobe iz stavka 1. ovoga članka prestaju se voditi u evidenciji Zavoda po prestanku azila, supsidijarne, odnosno privremene zaštite, ukoliko prije toga ne nastupe drugi razlozi za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba.

(5) Osoba iz stavka 2. ovoga članka prestaje se voditi u evidenciji Zavoda kada ministarstvo nadležno za unutarnje poslove odbije zahtjev za međunarodnu zaštitu, ukoliko prije toga ne nastupe drugi razlozi za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba.

Članak 15.

(1) Zavodu se, radi ostvarivanja prava na novčanu naknadu iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, može prijaviti nezaposlena osoba stranac kojem je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj bez njegove krivnje ili pristanka ako ima odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Nezaposlena osoba stranac iz stavka 1. ovoga članka prijavljuje se prema mjestu odobrenoga privremenog boravka.

(3) Po iskorištenosti novčane naknade iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, odnosno po isteku privremenog boravka osoba iz stavka 1. ovoga članka prestaje se voditi u evidenciji Zavoda.

Članak 16.

Podatke o nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja vodi Zavod na propisanim obrascima i u elektroničkom obliku.

Članak 17.

(1) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji, ako ta osoba:

- 1) zasnjuje radni odnos
- 2) ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
- 3) obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
- 4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- 5) postane član zadruge

6) postane predsjednik uprave, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge

7) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

8) obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu

9) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju

10) zaposli se prema posebnim propisima

11) ispunj uvjete za starosnu mirovinu, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje ili ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti

12) ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju

13) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti od nadležnog jedinstvenog tijela vještačenja

14) obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa prema posebnim propisima

15) ostvari prava na roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu

16) postane redoviti učenik ili student

17) nastupi na dragovoljno služenje vojnog roka

18) bude pritvorena ili joj bude određen istražni zatvor

19) nastupi na izdržavanje kazne zatvora

20) navrš 65 godina života

21) odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima organizirao odnosno troškove snosi Zavod u cilju povećanja njezine mogućnosti zapošljavanja

22) ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu

23) postane osiguranik produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove

24) se odjavi s evidencije ili

25) u potpisanoj izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona navede neistinite podatke.

(2) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje iz razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:

1) u mjestu prebivališta ili boravišta

2) izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenom do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili organizira prijevoz na posao i s posla ili

3) izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.

(3) Odredbe stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do 8 godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju prema

posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15 godine života, osim ako dađe pisanu izjavu da prihvaća posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka Zavod će nezaposlenu osobu koja se vodi u evidenciji Zavoda duže od 12 mjeseci, prestati voditi kao nezaposlenu ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njenim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

(5) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati što se smatra odgovarajućim smještajem u smislu stavka 2. točke 3. ovoga članka.

Članak 18.

Zavod prestaje voditi ostalog tražitelja zaposlenja u evidenciji, ako se ta osoba:

- 1) ne javi Zavodu u roku od 6 mjeseci od zadnje prijave ili
- 2) odjavi s evidencije.

Članak 19.

(1) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe mogu se ponovno, nakon isteka određenog roka od dana prestanka vođenja u evidenciji, prijaviti u evidenciju kao nezaposlene osobe, i to:

1) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, nakon proteka onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2) osobe iz članka 17. stavka 1. točaka 3. i 21. ovoga Zakona i osobe iz članka 17. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona, nakon 6 mjeseci i

3) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 22. ovoga Zakona, nakon 3 mjeseca.

(2) Osobe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka vode se, uz njihovu suglasnost, u evidenciji Zavoda kao ostali tražitelji zaposlenja, po dobivanju obavijesti od nadležnog tijela o ostvarenom primitku, odnosno dohotku.

(3) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe, na temelju članka 17. stavka 1. točaka 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 23. i 24. ovoga Zakona, mogu se ponovno prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlene osobe po prestanku okolnosti koje su dovele do prestanka vođenja u evidenciji.

(4) Osoba koja je dala neistinite podatke u izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona ne može se prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlena osoba u roku od 6 mjeseci od dana saznanja za neistinite podatke.

Članak 20.

Ministar nadležan za rad propisat će pravilnikom način prijavljivanja i vođenje evidencija za nezaposlene osobe, ostale tražitelje zaposlenja i druge osobe koje koriste usluge Zavoda za koje ovim Zakonom nije drukčije određeno.

III. PRIPREMA ZA ZAPOSŁJAVANJE I POSREDOVANJE PRI ZAPOSŁJAVANJU

1. Priprema za zapošljavanje

Članak 21.

Priprema za zapošljavanje uključuje:

- 1) profesionalno usmjeravanje
- 2) razvoj vještina upravljanja karijerom
- 3) podršku u definiranju i izradi individualnog plana traženja posla (profesionalni plan)
- 4) obrazovanje za zapošljavanje i
- 5) profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 22.

(1) Profesionalno usmjeravanje jest skup različitih stručnih postupaka kojima se identificiraju mogućnosti, interesi i kompetencije korisnika, kako bi donijeli odluke o obrazovanju i zapošljavanju te upravljali vlastitim profesionalnim razvojem.

(2) Profesionalno usmjeravanje uključuje informiranje, savjetovanje, utvrđivanje profesionalnih potencijala i praćenje profesionalnog razvoja osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Usluge profesionalnog usmjeravanja pružaju se nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja, učenicima i studentima.

Članak 23.

(1) Razvoj vještina upravljanja karijerom podrazumijeva stjecanje znanja i vještina potrebnih za povećanje zapošljivosti i unapređenje profesionalnog razvoja pojedinca.

(2) Razvoj vještina upravljanja karijerom uključuje informiranje, savjetovanje i samoprocjenu nezaposlene osobe i ostalih tražitelja zaposlenja radi mogućnosti pronalaženja posla i planiranja karijere.

Članak 24.

(1) Zavod u suradnji s nezaposlenom osobom utvrđuje profesionalni plan nezaposlene osobe radi pripreme za zapošljavanje i traženja posla u roku od 60 dana od dana prijave nezaposlene osobe Zavodu.

(2) Profesionalni plan iz stavka 1. ovoga članka usklađuje se s programima iz članka 25. i 35. ovoga Zakona, ovisno o promjenama vezanim uz osobu za koju se plan utvrđuje.

(3) Profesionalni plan iz stavka 1. ovoga članka sadrži popis poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati prema njezinim utvrđenim stručnim, radnim i osobnim mogućnostima te popis svih aktivnosti koje će nezaposlena osoba provoditi u suradnji sa Zavodom, a u cilju zapošljavanja unutar utvrđenih rokova izvršenja.

Članak 25.

(1) Obrazovanje za zapošljavanje obuhvaća aktivnosti pripreme i profesionalnog odabira te profesionalne selekcije, upućivanja kandidata u obrazovne programe, praćenje njihove uspješnosti te financiranje i sufinanciranje obrazovnih programa.

(2) Obrazovni programi namijenjeni su povećanju zapošljivosti i odnose se na programe obrazovanja odraslih:

1) program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina

2) program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije koji obuhvaća osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje.

(3) Osoba može biti uključena u obrazovanje za zapošljavanje ako je obrazovni program usklađen s aktualnim potrebama tržišta rada te ako zadovoljava sve osobne i profesionalne uvjete.

Članak 26.

(1) Profesionalna rehabilitacija omogućuje nezaposlenim osobama s invaliditetom, utvrđenim prema posebnim propisima, stjecanje znanja i vještina potrebnih za zapošljavanje, odnosno zadržavanje zaposlenja.

(2) U svrhu pripreme za zapošljavanje nezaposlenih osoba s invaliditetom Zavod može osobu uputiti na sljedeće postupke profesionalne rehabilitacije:

1) utvrđivanje preostalih radnih i općih sposobnosti

2) radno osposobljavanje, obrazovanje i programe održavanja i usavršavanja radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja i

3) pojedinačne i skupne programe unapređenja radno-socijalne uključenosti u zajednicu.

2. Posredovanje pri zapošljavanju

Članak 27.

(1) Posredovanje pri zapošljavanju je skup aktivnosti koji obuhvaća stručni odabir i profesionalnu selekciju nezaposlenih osoba i ostalih tražitelja zaposlenja iz evidencije Zavoda, prema njihovim osobnim i profesionalnim sposobnostima te utvrđenim potrebama poslodavaca.

(2) Posredovanje pri zapošljavanju obuhvaća stručni odabir nezaposlenih i drugih osoba čije stručne i druge radne sposobnosti najbolje odgovaraju potrebama poslodavca.

(3) Stručni odabir obuhvaća odgovarajuće metode i tehnike koje uzimaju u obzir zahtjeve i uvjete određenog posla, potrebna znanja, vještine, iskustvo i sposobnosti osoba za koje se posreduje, te njihove osobne uvjete.

(4) Stručni odabir može uključivati i upućivanje nezaposlenih i drugih osoba na ispitivanje njihovih psihofizičkih sposobnosti, sklonosti i zdravstvenog stanja.

(5) Profesionalna selekcija jest stručni postupak odabira nezaposlene osobe za određeno radno mjesto odnosno za obrazovanje u kojemu se odabiru oni koji najbolje udovoljavaju postavljenim zahtjevima.

(6) Profesionalna selekcija može uključivati ispitivanje sposobnosti, karakteristika osobnosti, interesa, vrijednosti, motivacije, a po potrebi zdravstvenog stanja i specifičnih znanja.

Članak 28.

U posredovanju pri zapošljavanju Zavod djeluje nepristrano u odnosu na nezaposlene osobe i poslodavce.

Članak 29.

(1) Posredovanje pri zapošljavanju Zavod obavlja bez naknade.

(2) Troškove nastale na temelju posebnih zahtjeva poslodavca i troškove posredovanja u inozemstvu Zavodu nadoknađuje poslodavac.

Članak 30.

Poslove posredovanja pri zapošljavanju Zavod obavlja na osnovi evidencije nezaposlenih i ostalih tražitelja zaposlenja te na osnovi procjene potrebnih znanja, vještina i sposobnosti za rad na određenim poslovima u neposrednoj suradnji s poslodavcem.

Članak 31.

(1) Posredovanje pri zapošljavanju u inozemstvu Zavod obavlja u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja.

(2) U postupku posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu Zavod će izvješćivati radnike o uvjetima života i rada, pravima iz rada i posebnim obvezama te im pružati pomoć u ostvarivanju prava po osnovi rada nakon povratka s rada u inozemstvu.

(3) Zavod obavlja posredovanje pri zapošljavanju, savjetovanje i informiranje o mogućnostima zapošljavanja i obrazovanja te pruža druge informacije o tržištu rada u državama članicama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije putem Europske mreže usluga (EURES).

Članak 32.

(1) Poslodavac može potrebu za radnikom dostaviti Zavodu osobno, poštom, elektroničkim putem ili na drugi način.

(2) Poslodavac će prijavu potrebe za radnikom iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Zavodu na za to propisanom obrascu ako je zakonom propisana obveza popunjavanja slobodnoga radnog mjesta putem javnog natječaja.

(3) U dogovoru s poslodavcem Zavod će potrebu za radnikom objaviti u svojim sredstvima informiranja.

Članak 33.

Zavod će u roku od 3 radna dana od dana primitka potrebe za radnikom izvijestiti poslodavca o mjerama koje Zavod može poduzeti ili poduzima radi traženja potrebnih radnika.

IV. AKTIVNA POLITIKA U ZAPOSŁJAVANJU

Članak 34.

Vlada Republike Hrvatske donosi strateške planove i programe koji obuhvaćaju i mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Zavoda.

Članak 35.

Mjere aktivne politike zapošljavanja iz članka 34. ovoga Zakona provode se na temelju programa koje donosi Zavod, a obuhvaćaju osobito:

- 1) programe zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba za stjecanje radnog iskustva i povećanje razine zapošljivosti
- 2) programe zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih i drugih skupina teže zapošljivih nezaposlenih osoba
- 3) programe samozapošljavanja nezaposlenih osoba
- 4) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radnika s ciljem sprečavanja gubitka radnog mjesta u uvjetima uvođenja novih proizvodnih programa
- 5) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radi podizanja zapošljivosti i prilagodljivosti radnika
- 6) zapošljavanje nezaposlenih osoba u javnim radovima, a koji se odnose na programe humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i povijesnih spomenika i drugih djelatnosti
- 7) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje nezaposlenih osoba
- 8) programe stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i
- 9) programe očuvanja radnih mjesta i zadržavanje zaposlenosti.

Članak 36.

(1) Mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod, te uvjete i način korištenja sredstava za provođenje tih mjera godišnje donosi Upravno vijeće Zavoda.

(2) Posebni uvjeti i način korištenja sredstava utvrđuju se ugovorom između Zavoda i korisnika sredstava.

(3) Dodjeljivanje potpora za zapošljavanje i obrazovanje u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar prema propisu koji uređuje opći upravni postupak.

V. PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

1. Novčana naknada

Članak 37.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ima najmanje 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca.

(2) Kao vrijeme provedeno na radu iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

1) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima i

2) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je osoba bila privremeno nesposobna za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ako je za to vrijeme primala naknadu plaće prema posebnim propisima i ako je uplaćen doprinos za zapošljavanje.

(3) Prestanak obavljanja samostalne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega mora biti brisana osoba koja je obavljala samostalnu djelatnost.

Članak 38.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba:

1) kojoj je prestao radni odnos, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2) koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Nezaposlena osoba koja iz opravdanog razloga propusti rok za prijavu iz stavka 1. ovoga članka, može se prijaviti i podnijeti zahtjev Zavodu u roku od 8 dana od dana prestanka

razloga koji je prouzročio propuštanje roka, a najkasnije 60 dana od propuštanja roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao na temelju odluke nadležnog suda stječe pravo na novčanu naknadu ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 60 dana od dana pravomoćnosti iste.

Članak 39.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao:

- 1) zbog toga što je otkazala radni odnos odnosno službu, osim u slučaju izvanrednog otkaza ugovora o radu uzrokovanog ponašanjem poslodavca
- 2) pisanim sporazumom o prestanku radnog odnosa odnosno službe
- 3) sudskom nagodbom kojom je utvrđen prestanak radnog odnosa
- 4) zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu ili nije zadovoljila tijekom pripravničkog, odnosno vježbeničkog staža, odnosno nije u propisanom roku položila stručni ispit koji je posebnim propisom utvrđen kao uvjet za nastavak rada
- 5) redovnim otkazom uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika ili izvanrednim otkazom zbog teške povrede radne obveze odnosno službene dužnosti ili prestankom službe po sili zakona iz razloga uvjetovanih ponašanjem službenika ili
- 6) zbog izdržavanja kazne zatvora duže od 3 mjeseca.

(2) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 37. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku radnog odnosa odnosno službe, ako je taj radni odnos trajao kraće od tri mjeseca, a prethodni radni odnos odnosno služba prestao na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka odnosno ako prethodna samostalna djelatnost nije prestala iz razloga navedenih u članku 41. stavak 2. ovoga Zakona.

(3) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 37. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, ako je ta samostalna djelatnost trajala kraće od tri mjeseca, a prethodna nije prestala iz razloga navedenih u članku 41. stavak 2. ovoga Zakona odnosno ako je prethodni radni odnos odnosno služba prestao na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka.

Članak 40.

Nezaposlenoj osobi kojoj je prestao radni odnos odnosno služba pisanim sporazumom, iznimno pripada pravo na novčanu naknadu, ako je sporazum o prestanku radnog odnosa odnosno službe sklopljen:

- 1) zbog premještanja bračnog druga, odnosno izvanbračnog druga ili životnog partnera u drugo mjesto prebivališta u skladu s posebnim propisima
- 2) zbog promjene mjesta prebivališta iz zdravstvenih razloga, a na temelju mišljenja zdravstvene ustanove koju određuje ministar nadležan za zdravstvo ili
- 3) na prijedlog poslodavca, a u slučaju kolektivnog zbrinjavanja viška radnika prema posebnom propisu.

Članak 41.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost bez opravdanih razloga.

(2) Opravdanim razlozima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se:

- 1) insolventnost, odnosno nelikvidnost prema propisima o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi
- 2) zaključenje stečajnog postupka
- 3) poslovanje s gubitkom
- 4) gubitak poslovnog prostora
- 5) gubitak povlastice odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti propisane posebnim propisom
- 6) bolest osobe osigurane u slučaju nezaposlenosti
- 7) gubitak poslovnog partnera
- 8) ozbiljna šteta na imovini osobe osigurane u slučaju nezaposlenosti
- 9) prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom i
- 10) drugi razlozi za koje osoba dokaže da su opravdani.

(3) Insolventnost iz stavka 2. točke 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju potvrde Financijske agencije iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje o evidentiranim neizvršenim osnovama za plaćanje u razdoblju duljem od 60 dana, odnosno na temelju izjave o vrijednosti imovine koja ne pokriva postojeće obveze. Nelikvidnost iz stavka 2. točke 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju izjave osobe o kašnjenju više od 60 dana s ispunjenjem novčanih obveza vjerovnicima, a čija visina u ukupnom iznosu čini više od 20% od iznosa obveza objavljenih u godišnjem izvješću za proteklu financijsku godinu, odnosno na temelju JOPPD obrasca s podacima o kašnjenju više od 30 dana s isplatom plaće za radnike u visini ugovorene plaće te plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koji se moraju obračunati i uplatiti zajedno s plaćom.

(4) Zaključenje stečajnog postupka iz stavka 2. točke 2. ovoga članka utvrđuje se na temelju pravomoćnog rješenja nadležnog suda o zaključenju stečajnog postupka.

(5) Poslovanje s gubitkom iz stavka 2. točke 3. ovoga članka utvrđuje se na temelju izvotka iz poslovnih knjiga.

(6) Gubitak poslovnog prostora iz stavka 2. točke 4. ovoga članka utvrđuje se na temelju odluke o prestanku zakupa, odnosno pisanog raskida ugovora o zakupu.

(7) Gubitak povlastice, odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti propisane posebnim propisom iz stavka 2. točke 5. ovoga članka utvrđuje se na temelju odluke nadležnog tijela o neizdavanju odnosno ne produženju povlastice, odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti.

(8) Bolest osobe iz stavka 2. točke 6. ovoga članka utvrđuje se na temelju izvješća o nesposobnosti za rad izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno u privatnoj praksi.

(9) Gubitak poslovnog partnera iz stavka 2. točke 7. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega je razvidan prestanak obavljanja samostalne djelatnosti partnera, odnosno na temelju ugovora o istupanju ortaka.

(10) Ozbiljna šteta na imovini iz stavka 2. točke 8. ovoga članka utvrđuje se na temelju zapisnika o očevidu nadležne policijske postaje.

(11) Prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom iz stavka 2. točke 9. ovoga članka utvrđuje se na temelju prijave nadležnom povjerenstvu za procjenu štete od elementarnih nepogoda sukladno propisima o zaštiti od elementarnih nepogoda.

Članak 42.

(1) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu kojoj je prestao radni odnos čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa, odnosno službe.

(2) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu koja je obavljala samostalnu djelatnost čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku obavljanja samostalne djelatnosti.

(3) U osnovicu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne ulaze naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.

(4) Ako se osnovica za utvrđivanje novčane naknade ne može utvrditi prema odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka, nezaposlenoj osobi se utvrđuje osnovica u visini minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, ovisno o postotku vremena provedenom na radu.

Članak 43.

(1) Novčana naknada za prvih 90 dana korištenja iznosi 60%, a za preostalo vrijeme korištenja 30% od osnovice utvrđene prema odredbama članka 42. ovoga Zakona.

(2) Pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je stekla pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, kao i osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade.

(3) Utvrđena novčana naknada ostvaruje se u utvrđenoj visini za cijelo razdoblje trajanja prava.

Članak 44.

(1) Najviši iznos novčane naknade za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70%, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35% iznosa prosječne neto plaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.

(2) Najniži iznos novčane naknade ne može biti niži od 50% iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, osim u slučaju kada se visina novčane naknade određuje prema postotku vremena provedenom na radu.

Članak 45.

(1) Novčana naknada pripada nezaposlenoj osobi u trajanju od:

- 1) 90 dana ako je provela na radu od 9 mjeseci do 2 godine
- 2) 120 dana ako je provela na radu više od 2 godine
- 3) 150 dana ako je provela na radu više od 3 godine
- 4) 180 dana ako je provela na radu više od 4 godine
- 5) 210 dana ako je provela na radu više od 5 godina
- 6) 240 dana ako je provela na radu više od 6 godina
- 7) 270 dana ako je provela na radu više od 7 godina
- 8) 300 dana ako je provela na radu više od 8 godina
- 9) 330 dana ako je provela na radu više od 9 godina
- 10) 360 dana ako je provela na radu više od 10 godina
- 11) 390 dana ako je provela na radu više od 15 godina
- 12) 420 dana ako je provela na radu više od 20 godina i
- 13) 450 dana ako je provela na radu više od 25 godina.

(2) Nezaposlena osoba koja je provela na radu više od 32 godine i kojoj nedostaje do 5 godina do ispunjenja uvjeta dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu ima pravo na novčanu naknadu sve do ponovnog zaposlenja, odnosno nastupanja okolnosti iz članka 49. ovoga Zakona.

(3) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju radnog odnosa, uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima.

(4) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju obavljanja samostalne djelatnosti, uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je osoba bila privremeno nesposobna za rad, odnosno na roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ako je za to vrijeme primala naknadu plaće prema posebnim propisima i ako je uplaćen doprinos za zapošljavanje.

Članak 46.

(1) Nezaposlenoj osobi koja ima pravo na novčanu naknadu može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu ovisno o utvrđenom trajanju prava na naknadu prema članku 45. stavku 1. ovoga Zakona, radi zapošljavanja i samozapošljavanja.

(2) Iznimno od odredba stavka 1. ovoga članka nezaposlenoj osobi kojoj je trajanje prava na novčanu naknadu utvrđeno prema članku 45. stavku 2. ovog Zakona može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu za razdoblje koje ne može biti duže od 2 godine od dana kada je podnesen zahtjev za isplatu novčane naknade u jednokratnom iznosu.

(3) Nezaposlena osoba, kojoj je jednokratno isplaćena novčana naknada, ne može se prijaviti Zavodu prije isteka vremena za koje je primila jednokratnu isplatu.

(4) Nezaposlena osoba, kojoj je novčana naknada isplaćena na način iz stavka 1. ovoga članka, može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako ispuni uvjet iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavka 4. ovoga članka uračunava se u vrijeme provedeno na radu:

1) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu i

2) vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je osoba bila privremeno nesposobna za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ako je za to vrijeme primala naknadu plaće prema posebnim propisima i ako je uplaćen doprinos za zapošljavanje, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu.

(6) Uvjete i način isplate naknade iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 47.

(1) Nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona novčana naknada pripada:

1) od prvog dana po prestanku radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2) od prvog dana po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Ako nezaposlena osoba podnese zahtjev u roku iz članka 38. stavaka 2. ili 3. ovoga Zakona, novčana naknada pripada od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 48.

(1) Isplaćivanje novčane naknade obustavlja se korisniku:

- 1) za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
- 2) za vrijeme dragovoljnog služenja vojnog roka
- 3) u tijeku izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca
- 4) za vrijeme trajanja pritvora, odnosno istražnog zatvora
- 5) za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa prema posebnim propisima
- 6) za vrijeme ostvarivanja prava na roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu i
- 7) za vrijeme utvrđene privremene nezapošljivosti od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju.

(2) Korisniku novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na ovu naknadu pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koja je dovela do obustave i podnese zahtjev za novčanu naknadu.

Članak 49.

(1) Pravo na novčanu naknadu prestaje nezaposlenoj osobi ako:

- 1) zasnjuje radni odnos
- 2) istekne razdoblje za koje je imala pravo na novčanu naknadu
- 3) obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi
- 4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- 5) postane član zadruge
- 6) postane predsjednik, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge
- 7) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
- 8) započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
- 9) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
- 10) se zaposli prema posebnim propisima
- 11) ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane naknade odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane naknade
- 12) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti od nadležnog jedinstvenog tijela vještačenja
- 13) ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane naknade
- 14) nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

15) navrši 65 godina života

16) odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njenim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima, odnosno troškove snosi Zavod u cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja

17) ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu i

18) se odjavi s evidencije.

(2) Pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje iz razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:

1) u mjestu prebivališta ili boravišta

2) izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenom do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili sam organizira prijevoz na posao i s posla ili

3) izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.

(3) Iznimno odredbe stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do 8. godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života, osim ako dađe pisanu izjavu da prihvaća posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi koja se vodi u evidenciji Zavoda dulje od 12 mjeseci, ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njenim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

Članak 50.

(1) Nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako nakon prestanka prava na novčanu naknadu ispunji uvjete utvrđene u članku 37. ovoga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zapošljavanjem, odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti, prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovno ostala nezaposlena, osim iz razloga utvrđenih u člancima 39. i 41. ovoga Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje i u utvrđenoj visini.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka nezaposlenoj osobi iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona koja se ponovno zaposlila duže od tri mjeseca nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje te naknade i u visini utvrđenoj prema novoj osnovici sukladno članku 42. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, ako je to za nju povoljnije.

(4) Nezaposlenoj osobi kod ponovnog stjecanja prava na novčanu naknadu, u vrijeme provedeno na radu prema članku 45. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije prestanka posljednjega utvrđenog prava na ovu naknadu.

2. Mirovinsko osiguranje

Članak 51.

Pravo na mirovinsko osiguranje ima nezaposlena osoba koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona i koja ispunjava uvjet godina života za stjecanje prava na starosnu mirovinu, dok ne stekne prvi uvjet mirovinskog staža za starosnu mirovinu, ali najdulje u trajanju 5 godina.

Članak 52.

Zahtjev za mirovinsko osiguranje nezaposlena osoba može podnijeti u roku iz članka 38. ovoga Zakona.

Članak 53.

Pravo na mirovinsko osiguranje iz članka 51. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi nastupanjem okolnosti iz članaka 48. i 49. ovoga Zakona, osim okolnosti iz članka 49. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

Članak 54.

(1) Invalidi rada kojima je priznato pravo na profesionalnu rehabilitaciju po osnovi mirovinskog osiguranja ostvaruju pravo na naknadu plaće po propisima o mirovinskom osiguranju.

(2) Razdoblja koja je nezaposlena osoba kao invalid rada provela koristeći se pravom na profesionalnu rehabilitaciju uračunavaju se u vrijeme provedeno na radu za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz članka 45. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

3. Novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu

Članak 55.

(1) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje koje organizira, odnosno troškove snosi Zavod ima za dane provedene na obrazovanju pravo na:

1) novčanu pomoć u visini 50% minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i

2) naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(2) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca ima za dane provedene na osposobljavanju pravo na:

1) novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i

2) naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(3) Iznimno od stavka 1. točke 1. i stavka 2. točke 1. ovoga članka, nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje odnosno osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca, a koja je korisnik novčane naknade, zadržava tijekom tog obrazovanja odnosno osposobljavanja pravo na novčanu naknadu.

(4) Nezaposlena osoba iz stavka 3. ovoga članka kojoj za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja istekne pravo na novčanu naknadu, ima pravo na novčanu pomoć do isteka tog obrazovanja.

Članak 56.

(1) Isplaćivanje novčane pomoći iz članka 55. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona obustavlja se korisniku:

1) kada zaključi ugovor o radu koji traje kraće od obrazovanja

2) kada ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

3) za vrijeme trajanja pritvora ili istražnog zatvora

4) za vrijeme izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca

5) kada nastupi na dragovoljno služenje vojnog roka i

6) za vrijeme utvrđene privremene nezapošljivosti od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju.

(2) Korisniku novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za preostalo vrijeme ugovorenog obrazovanja, pod uvjetom da u roku od 8 dana od prestanka okolnosti koja je dovela do obustave, nastavi obrazovanje i prijavi se Zavodu.

Članak 57.

Pravo na novčanu pomoć iz članka 55. stavka 1. točke 1. i stavka 2. točke 1. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1) zasnuje radni odnos u trajanju dužem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu

2) prekine obrazovanje odnosno osposobljavanje na radnom mjestu

3) obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi

4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi

5) postane član zadruge

6) postane predsjednik, član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge

7) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

8) započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu

9) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju

10) se zaposli prema posebnim propisima

11) ispuní uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći

12) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti od nadležnog jedinstvenog tijela vještačenja

13) ostvari pravo na roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada, odnosno roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnim propisima

14) nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

15) navrší 65 godina života i

16) se odjavi s evidencije.

4. Jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova

Članak 58.

(1) Nezaposlena osoba kojoj Zavod nije u mogućnosti osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u drugom mjestu ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć te na naknadu putnih i selidbenih troškova za sebe, bračnog druga, odnosno izvanbračnog druga i djecu, od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja.

(2) Uvjete za korištenje prava i visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

5. Pravo na novčanu naknadu osoba koje su bile zaposlene u inozemstvu

Članak 59.

(1) Hrvatski državljanin koji je bio zaposlen u inozemstvu ostvaruje pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti u skladu s odredbama međunarodnog ugovora.

(2) U postupku utvrđivanja i ostvarivanja prava kao i utvrđivanje visine novčane naknade nezaposlenim osobama iz stavka 1. ovoga članka, pored odredbi međunarodnog ugovora, primjenjuju se i odredbe ovoga Zakona.

(3) Hrvatski državljanin koji je radio u državi s kojom Republika Hrvatska nema zaključen ugovor kojim su regulirana prava za slučaj nezaposlenosti, odnosno u državi u kojoj nije bio osiguran za slučaj nezaposlenosti, može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona, ako je doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu za vrijeme od najmanje 9 mjeseci u posljednjih 24 mjeseca prije prestanka zaposlenja u inozemstvu.

(4) Osoba iz stavka 3. ovoga članka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa sklapa ugovor sa Zavodom.

(5) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobe iz stavka 3. ovoga članka čini prosjek najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku zaposlenja u inozemstvu.

Članak 60.

(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona:

- 1) ako je doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu za vrijeme od najmanje 9 mjeseci u posljednjih 24 mjeseci prije prestanka radnog odnosa
- 2) ako mu je radni odnos prestao bez njegove krivnje ili pristanka i
- 3) ako uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije određeno.

(2) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa sklapa ugovor sa Zavodom.

(3) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za člana posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

Članak 61.

Način sklapanja ugovora sa Zavodom o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate doprinosa za zapošljavanje iz članka 59. stavka 4. i članka 60. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje se odlukom Upravnog vijeća Zavoda.

VI. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Članak 62.

Prava za vrijeme nezaposlenosti nezaposlena osoba ostvaruje u Zavodu.

Članak 63.

(1) Postupak za ostvarivanje prava utvrđenih ovim Zakonom pokreće se na zahtjev nezaposlene osobe.

(2) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.

(3) O žalbi protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 64.

Nezaposlena osoba koja ostvaruje prava utvrđena ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona dužna je u roku od 15 dana prijaviti Zavodu svaku okolnost koja utječe na promjenu ili prestanak prava.

Članak 65.

(1) Nezaposlena osoba kojoj je na teret Zavoda izvršena isplata ili je ostvarila neka primanja na koja nije imala pravo, dužna ih je vratiti Zavodu zbog stjecanja bez osnove.

(2) Visinu nepripadno isplaćenih sredstava stečenih bez osnove utvrđuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem po službenoj dužnosti.

(3) O žalbi protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Ako je na osnovi pravomoćne sudske odluke ili odluke poslodavca radnik vraćen na rad i počeo raditi te su mu uspostavljena prava po osnovi rada za razdoblje u kojem je bio nezaposlen, radnik je dužan vratiti Zavodu iznose isplaćene novčane naknade.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka Zavod ima pravo na povrat uplaćenog doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Članak 66.

(1) Pravo Zavoda na utvrđivanje nepripadne isplate i prava na povrat nepripadne isplate zastarijeva za pet godina računajući od dana kada je zastara počela teći.

(2) Zastara prava na utvrđivanje nepripadne isplate počinje teći nakon isteka godine u kojoj je Zavod saznao za nepripadnu isplatu.

(3) Zastara prava na povrat nepripadne isplate počinje teći od pravomoćnosti rješenja kojim je utvrđena nepripadna isplata.

Članak 67.

(1) Ako se radi povrata nepripadne isplate, kamata ili troškova naplate vodi postupak pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, za vrijeme trajanja tog postupka zastara ne teče.

(2) Tijek zastare prava na utvrđivanje, odnosno prava na povrat nepripadne isplate, kamata i troškova naplate prekida se svakom službenom radnjom Zavoda usmjerenom na utvrđivanje ili povrat nepripadne isplate, kamata i troškova naplate, koja je dostavljena obvezniku povrata na znanje.

(3) Nakon poduzetih radnji iz stavka 2. ovoga članka zastarni rok počinje ponovno teći.

VII. HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

Članak 68.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske na koju se primjenjuju propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 69.

Zavod, na temelju javnih ovlasti, obavlja sljedeće poslove:

1) prati, analizira i istražuje gospodarska, socijalna i druga kretanja, zaposlenost, zapošljavanje i nezaposlenost te njihove međusobne utjecaje na temelju čega predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja

2) vodi evidencije i izdaje potvrde o nezaposlenima i drugim osobama, posreduje pri zapošljavanju između poslodavaca i osoba koje traže zaposlenje, prati potrebe za radnicima, njihovo zapošljavanje te u tom smislu surađuje s poslodavcima u Republici Hrvatskoj i drugim državama članicama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije

3) u suradnji sa socijalnim partnerima, obrazovnim ustanovama i drugim pravnim osobama organizira i provodi programe profesionalnog usmjeravanja te obrazovanja i druge oblike aktivne politike zapošljavanja

4) surađuje s obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa s potrebama za radnicima i provođenja profesionalnog usmjeravanja

5) provodi međunarodne ugovore o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti

6) obavlja poslove zapošljavanja hrvatskih državljana u inozemstvu i ostvarivanja njihovih prava

7) rješava o pravima nezaposlenih osoba i obavlja isplatu naknada na temelju donesenih rješenja

8) usmjerava i upravlja sredstvima ostvarenim po osnovi doprinosa za zapošljavanje i drugim sredstvima osiguranim za namjene utvrđene ovim Zakonom

9) podnosi jednom godišnje Vladi Republike Hrvatske i Gospodarsko-socijalnom vijeću izvješće o radu Zavoda i to do 30. travnja za proteklu godinu i

10) obavlja druge poslove utvrđene ovim i drugim posebnim zakonima, Statutom i aktima Zavoda.

Članak 70.

(1) Sjedište Zavoda je u Zagrebu.

(2) Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova Zavod osniva jedinstvenu stručnu službu.

(3) Stručna služba Zavoda ustrojava se tako da osigura nesmetano, svrhovito i uspješno obavljanje djelatnosti Zavoda kao i dostupno ostvarivanje prava nezaposlenih osoba utvrđenih ovim Zakonom.

Članak 71.

(1) Statut Zavoda donosi Upravno vijeće Zavoda, uz naknadnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(2) Statutom se osobito uređuje: ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela koja upravljaju Zavodom, javnost rada Zavoda i njegovih tijela, obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i drugih poslova te druga pitanja od važnosti za rad Zavoda.

Članak 72.

(1) Zavodom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće čini sedam članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, i to:

- 1) dva člana na prijedlog ministra nadležnog za rad
- 2) tri člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća, sukladno zastupljenosti Vlade i socijalnih partnera u Gospodarsko-socijalnom vijeću
- 3) jednog člana, predstavnika radnika Zavoda, izabranog sukladno propisima o radu i
- 4) jednog člana na prijedlog udruga nezaposlenih.

(3) Predsjednika Upravnog vijeća biraju članovi Upravnog vijeća od članova iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.

(4) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

(5) Predsjednik Upravnog vijeća može obustaviti od izvršenja odluke Upravnog vijeća koje imaju negativne posljedice na financijsko poslovanje Zavoda.

(6) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuju se Statutom Zavoda.

Članak 73.

(1) Zavod ima ravnatelja.

(2) Ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad, a na temelju provedenoga javnog natječaja.

(3) Djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti ravnatelja Zavoda utvrđuju se Statutom.

Članak 74.

(1) Ravnatelj Zavoda ima zamjenika ravnatelja.

(2) Zamjenika ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad.

(3) Djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti zamjenika ravnatelja utvrđuju se Statutom.

Članak 75.

- (1) Ravnatelj Zavoda ima jednog ili više pomoćnika ravnatelja.
- (2) Pomoćnike ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad.
- (3) Broj pomoćnika ravnatelja, djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti pomoćnika ravnatelja utvrđuju se Statutom.

VIII. NADZOR

Članak 76.

- (1) Upravni nadzor nad Zavodom provodi ministarstvo nadležno za rad.
- (2) Zavod je obavezan najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svom radu ministarstvu nadležnom za rad i to do 30. travnja za proteklu godinu.

Članak 77.

- (1) Inspekcijski nadzor nad zakonitošću obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnih i fizičkih osoba iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i obavljanja povremenog rada redovnih učenika srednjoškolskih ustanova iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona kod poslodavaca obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu, a nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika u srednjoškolskim ustanovama iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona obavlja prosvjetna inspekcija prema posebnom propisu.
- (2) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz stavka 1. ovoga članka zabranit će privremeno rješenjem, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnim i fizičkim osobama odnosno obavljanje poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika srednjoškolskim ustanovama koje te djelatnosti odnosno poslove obavljaju protivno članku 4. stavcima 2., 4., 5., 6., 7. i 11. ovoga Zakona.
- (3) Žalba izjavljena protiv rješenja o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 78.

- (1) Zavod će na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka o nezaposlenim osobama koje vodi u svojoj evidenciji, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.
- (2) Na zahtjev Zavoda, a u svrhu obavljanja njegove registrirane djelatnosti, tijela državne i javne uprave te javne ustanove osigurati će dostupnost podataka o osobama koje vode u svojim evidencijama, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

IX. IZVORI SREDSTAVA ZA DJELATNOSTI ZAPOŠLJAVANJA

Članak 79.

(1) Izvori sredstava za djelatnosti zapošljavanja su:

- 1) doprinos poslodavca
- 2) doprinos osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost
- 3) doprinos radnika zaposlenog u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu države, međunarodnoj organizaciji ili predstavništvu koje na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet
- 4) doprinos radnika u osobnoj službi kod stranih državljana
- 5) doprinos radnika zaposlenih u inozemstvu i
- 6) drugi izvori.

(2) Doprinosi iz stavka 1. ovoga članka, obveznici doprinosa, obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa, osnovice i stope za obračun, način obračuna i rokovi plaćanja, te druga pitanja u vezi s plaćanjem doprinosa za zapošljavanje uređuju se posebnim zakonom.

Članak 80.

(1) Rashodi djelatnosti zapošljavanja su:

- 1) novčana naknada i druga prava za vrijeme nezaposlenosti
- 2) troškovi pripreme za zapošljavanje i posredovanja pri zapošljavanju
- 3) troškovi provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja
- 4) troškovi provedbe djelatnosti zapošljavanja i troškovi Upravnog vijeća Zavoda i
- 5) drugi troškovi.

(2) Rashodi za djelatnost zapošljavanja u jednoj kalendarskoj godini pokrivaju se prihodima u istoj kalendarskoj godini.

X. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 81.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja:

- 1) privremeno ili povremeno u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, a o tome nije obavijestila ministarstvo nadležno za rad (članak 4. stavak 3.)
- 2) obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem prije upisa u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 7.)
- 3) uz djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja nedopuštene djelatnosti (članak 4. stavak 4.)
- 4) obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz naplatu naknade od tražitelja zaposlenja (članak 4. stavak 6.) i
- 5) u pravnom prometu, poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu ne navede broj pod kojim je upisana u evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 10.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen drugi put udvostručuju se najniži i najviši iznosi novčanih kazni propisanih stavkom 1. i 2. ovoga članka.

Članak 82.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac koji nije Zavodu prijavio potrebu za radnikom na propisanom obrascu (članak 32. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba poslodavca novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 8.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen drugi put udvostručuju se najniži i najviši iznosi novčanih kazni propisanih stavkom 1. i 2. ovoga članka.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 83.

Korisnici prava za vrijeme nezaposlenosti koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, ta prava ostvaruju u istom opsegu i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, sve do njihovog prestanka.

Članak 84.

(1) Iznimno od članka 83. ovoga Zakona, nezaposlenoj osobi (ženi) koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ili nastupa neke od okolnosti propisane Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 80/08) produžiti će se pravo na novčanu naknadu do ispunjenja uvjeta godina starosti za stjecanje prava za starosnu mirovinu, odnosno prijevremenu starosnu mirovinu iz članka 26. i 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 121/10), ako ispunjava uvjet ostvarenog mirovinskog staža propisanog člankom 26. i 27. toga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj do stupanja na snagu ovoga Zakona nije isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

(3) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj do stupanja na snagu ovoga Zakona nije isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, već joj je isto prestalo prije isteka zbog zasnivanja radnog odnosa, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka privremene nesposobnosti za rad nakon prestanka radnog odnosa.

(4) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj je do stupanja na snagu ovoga Zakona isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pod uvjetom da do tada nije ispunila uvjete za mirovinu propisane člankom 26. i 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 121/10).

(5) Nezaposlenoj osobi iz stavka 2. ovoga članka pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od prvog dana nakon isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu, a nezaposlenoj osobi iz stavka 3. ovoga članka pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(6) Novčana naknada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u visini koja je isplaćivana u trenutku isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

Članak 85.

Zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti i zahtjevi za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, koji su podneseni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana.

Članak 86.

(1) Ministar nadležan za rad donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 4. stavka 12., članka 11. stavka 3., članka 17. stavka 5., članka 20., članka 46. stavka 6. i članka 58. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Upravno vijeće Zavoda donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odluke iz članka 55. stavka 1. točke 2., članka 55. stavka 2. točke 2. i članka 61. ovoga Zakona.

(3) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjivat će se:

- Pravilnik o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad (Narodne novine, broj 2/14)
- Pravilnik o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem (Narodne novine, broj 8/14)
- Pravilnik o odgovarajućem smještaju (Narodne novine, broj 39/09)
- Pravilnik o evidencijama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje (Narodne novine, br. 23/14 i 12/16)
- Odluka o uvjetima i načinu isplate novčane naknade u jednokratnom iznosu (Narodne novine, broj 123/12)
- Odluka o jednokratnoj novčanoj pomoći i naknadi putnih i selidbenih troškova (Narodne novine, br. 23/14 i 50/14)
- Odluka o osnovici i načinu plaćanja posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba zaposlenih u inozemstvu (Narodne novine, broj 74/09).

Članak 87.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 80/08, 121/10, 25/12, 118/12, 12/13 – pročišćeni tekst i 153/13).

Članak 88.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Određuje predmet uređenja ovoga Zakona: posredovanje pri zapošljavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje u cilju povećanja zapošljivosti radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, mjere aktivne politike zapošljavanja, ostale aktivnosti u cilju poticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, novog zapošljavanja i samozapošljavanja, izvori sredstava za djelatnosti Zavoda te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Zavoda. Također, određuje da se odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju na posredovanje pri zapošljavanju pomoraca.

Uz članak 2.

Navodi usklađivanje Zakona s Direktivom Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC (SL L 14/9, 20.01.1998.), Direktivom 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30.4.2014.) i Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376/36, 12.12.2006.)

Uz članak 3.

Uređuje da se djelatnosti iz članka 1. Zakona obavljaju za nezaposlene osobe i ostale tražitelje zaposlenja, poslodavce i druge osobe koje traže informacije i savjete o uvjetima i mogućnostima zapošljavanja i razvoja karijere.

Uz članak 4.

Uređuje da djelatnosti iz članka 1. Zakona pravne osobe mogu obavljati kao trgovačka društva, a fizičke osobe kao samostalnu djelatnost, da pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti iz članka 1. ovoga Zakona mogu obavljati i djelatnosti istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnosti savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu. Za srednjoškolske ustanove uređuje se da mogu obavljati poslove posredovanja za povremeni rad svojih redovnih učenika u zemlji, a iznimno i za redovne učenike drugih srednjoškolskih ustanova sa sjedištem u istoj županiji, na temelju pisanog sporazuma koji su dužne dostaviti ministarstvu nadležnom za rad.

Također, propisuje obvezu pravnim i fizičkim osobama iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolskim ustanovama iz stavka 4. ovoga članka da se prije početka obavljanja tih djelatnosti odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika upišu u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad. Utvrđuje im se obveza da u pravnom prometu, u poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu navedu broj pod kojim su upisane u evidenciju ministarstva nadležnog za rad, kao i obveza dostave statističkih podataka o obavljanju djelatnosti ministarstvu nadležnom za rad.

Uz članak 5.

Propisuje dužnost pravnih i fizičkih osoba da djelatnost posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu obavljaju u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja. Uređuje da su iste dužne izvijestiti osobe za koje posreduju o uvjetima života i rada, pravima i obvezama po osnovi rada i bitnim elementima zakonitosti rada i radnim uvjetima, kao i da su dužne snositi

odgovornost prema osobama za koje su posredovali u inozemstvu za zakonitost njihovog zapošljavanja i rada sukladno zakonodavstvu zemlje u koju posreduju.

Također, propisuje da su dužne snositi i troškove prijevremenog povratka osobe za koju su posredovali, ukoliko je povratak uzrokovan nezakonitim zapošljavanjem ili radom, te da odgovaraju za štetu koju bi osoba mogla pretrpjeti zbog pogrešnih informacija o bitnim elementima uvjeta rada.

Uz članak 6.

Utvrđuje kategoriju osiguranika za slučaj nezaposlenosti: uz radnike u radnom odnosu obvezno su osigurane za slučaj nezaposlenosti i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju.

Uz članak 7.

Propisuje da nezaposlena osoba na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti ostvaruje pravo na novčanu naknadu, mirovinsko osiguranje, novčanu pomoć i naknadu troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu te jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova.

Uz članak 8.

Utvrđuje da su državljani država članica Europske unije, Europskoga gospodarskog prostora i državljani Švicarske Konfederacije u pravima i dužnostima utvrđenim Zakonom izjednačeni s hrvatskim državljanima.

Uz članak 9.

Uređuje da evidenciju nezaposlenih osoba vodi Zavod na osnovi prijave nezaposlene osobe.

Uz članak 10.

Propisuje tko se smatra nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona.

Uz članak 11.

Utvrđuje uvjete pod kojima se smatra da nezaposlena osoba aktivno traži posao i raspoloživa je za rad.

Uz članak 12.

Određuje da se nezaposlena osoba prijavljuje Zavodu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

Uz članak 13.

Uređuje da se Zavodu mogu, radi savjetovanja i informiranja s ciljem razvoja upravljanja karijerom i posredovanja, prijaviti i ostali tražitelji zaposlenja koji se ne smatraju nezaposlenim osobama iz članka 10. Zakona.

Uz članak 14.

Uređuje da se Zavodu može prijaviti tražitelj azila, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom, odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj i članovi njegove obitelji te utvrđuje uvjete pod kojima se prestaju voditi u evidenciji nezaposlenih osoba Zavoda.

Uz članak 15.

Uređuje mogućnost prijave Zavodu nezaposlene osobe stranca kojemu je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj bez njegove krivnje ili pristanka te kada se prestaje voditi u evidenciji nezaposlenih osoba Zavoda.

Uz članak 16.

Uređuje da Zavod podatke o nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja vodi na propisanim obrascima i u elektroničkom obliku.

Uz članak 17.

Propisuje uvjete pod kojima se nezaposlena osoba prestaje voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 18.

Propisuje uvjete pod kojima se ostali tražitelji zaposlenja prestaju voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 19.

Uređuje uvjete pod kojima se nezaposlena osoba može ponovno, nakon proteka određenog roka ili prestanka određenih okolnosti, voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 20.

Utvrđuje nadležnost za donošenje provedbenog propisa o načinu prijavljivanja i vođenju evidencije za nezaposlene osobe, ostale tražitelje zaposlenja i druge osobe koje koriste usluge Zavoda.

Uz članak 21.

Propisuje postupke koji se provode u pripremi za zapošljavanje.

Uz članak 22.

Utvrđuje postupke koje uključuje usluga profesionalnog usmjeravanja, a koja se pruža nezaposlenim osobama i tražiteljima zaposlenja te učenicima i studentima.

Uz članak 23.

Utvrđuje što podrazumijeva i uključuje razvoj vještina upravljanja karijerom.

Uz članak 24.

Propisuje utvrđivanje profesionalnog plana nezaposlene osobe radi pripreme za zapošljavanje i traženja posla. Uređuje sadržaj plana u smislu popisa poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati, kao i svih aktivnosti koje će provoditi u suradnji sa Zavodom unutar utvrđenih rokova.

Uz članak 25.

Uređuje što obuhvaća obrazovanje za zapošljavanje, te koji su programi obrazovanja odraslih.

Uz članak 26.

Utvrđuje na koje postupke profesionalne rehabilitacije Zavod može uputiti nezaposlenu osobu s invaliditetom.

Uz članak 27.

Uređuje koje aktivnosti obuhvaća posredovanje pri zapošljavanju te što se smatra stručnim odabirom i profesionalnom selekcijom.

Uz članak 28.

Određuje da Zavod, u posredovanju pri zapošljavanju, djeluje nepristrano.

Uz članak 29.

Određuje da Zavod posredovanje pri zapošljavanju obavlja bez naknade, a da troškove nastale na temelju posebnih zahtjeva poslodavca i troškove posredovanja u inozemstvu Zavodu nadoknađuje poslodavac.

Uz članak 30.

Propisuje kako Zavod obavlja poslove posredovanja pri zapošljavanju.

Uz članak 31.

Uređuje kako Zavod obavlja poslove posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu.

Uz članak 32.

Propisuje način dostave potrebe za radnikom Zavodu.

Uz članak 33.

Propisuje rok u kojemu je Zavod, povodom iskazane potrebe za radnikom, dužan izvijestiti poslodavca o mjerama koje Zavod može poduzeti ili poduzima radi traženja potrebnih radnika.

Uz članak 34.

Propisuje da Vlada Republike Hrvatske donosi strateške planove i programe koji obuhvaćaju mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Zavoda.

Uz članak 35.

Uređuje da se mjere aktivne politike zapošljavanja provode na temelju programa koje donosi Zavod te propisuje što isti obuhvaćaju.

Uz članak 36.

Uređuje da Upravno vijeće Zavoda godišnje donosi mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod, te da se posebni uvjeti i način korištenja sredstava uređuju ugovorom između Zavoda i korisnika sredstva.

Ujedno se propisuje da dodjeljivanje potpora za zapošljavanje i obrazovanje u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar sukladno Zakonu o općem upravnom postupku.

Uz članak 37.

Propisuje uvjet da nezaposlena osoba, koja u trenutku prestanka radnog odnosa odnosno prestanka samostalne djelatnosti ima najmanje 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca, stječe pravo na novčanu naknadu. Također propisuje što se smatra vremenom provedenim na radu te način utvrđivanja prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

Uz članak 38.

Propisuje rokove za podnošenje zahtjeva za novčanu naknadu.

Uz članak 39.

Propisuje slučajeve u kojima nezaposlena osoba, s obzirom na razlog prestanka radnog odnosa, ne može ostvariti pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 40.

Propisuje iznimke pod kojima nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao sporazumom ima pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 41.

Propisuje opravdane razloge pod kojima nezaposlena osoba, koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, ima pravo na novčanu naknadu, a to su: insolventnost, odnosno nelikvidnost, zaključenje stečajnog postupka, poslovanje s gubitkom, gubitak poslovnog prostora, gubitak povlastice odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti, bolest osobe, gubitak poslovnog partnera, ozbiljna šteta na imovini, prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom te drugi razlozi za koje osoba dokaže da su opravdani. Također, propisani su i dokazi na temelju kojih će se dokazati navedeni opravdani razlozi.

Uz članak 42.

Uređuje da osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade, za osobu kojoj je prestao radni odnos, čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa, odnosno službe, kao i da osnovicu, za osobu koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku obavljanja samostalne djelatnosti.

Ako se visina novčane naknade ne može utvrditi na navedeni način, novčana naknada utvrđuje se u visini minimalne plaće uređene posebnim propisom.

Uz članak 43.

Uređuje visinu novčane naknade u postotnim iznosima osnovice te propisuje da nezaposlena osoba koja je stekla pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, kao i osoba koja je ostvarila naknadu po posebnim propisima, ima pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka.

Uz članak 44.

Uređuje najviši i najniži iznos novčane naknade.

Uz članak 45.

Propisuje duljinu trajanja novčane naknade, ovisno o vremenu provedenom na radu. Također, propisuje koje vrijeme provedeno na radu se uračunava pri utvrđivanju trajanja prava na novčanu naknadu.

Uz članak 46.

Propisuje mogućnost isplate novčane naknade u jednokratnom iznosu te uvjete pod kojima nezaposlena osoba, kojoj je ista isplaćena, može ponovno steći pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 47.

Propisuje od kojeg dana nezaposlenoj osobi pripada novčana naknada.

Uz članak 48.

Uređuje uvjete pod kojima se isplata novčane naknade obustavlja te uvjet kada se ista nastavlja isplaćivati.

Uz članak 49.

Uređuje uvjete pod kojima prestaje novčana naknada.

Uz članak 50.

Uređuje da nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako nakon prestanka prava na novčanu naknadu ispuni uvjet od 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca te propisuje uvjete pod kojima se nezaposlenoj osobi može nastaviti isplaćivati novčana naknada.

Uz članak 51.

Propisuje uvjete pod kojima nezaposlena osoba može steći pravo na mirovinsko osiguranje.

Uz članak 52.

Propisuje rok za podnošenje zahtjeva za mirovinsko osiguranje.

Uz članak 53.

Propisuje uvjete pod kojima nezaposlenoj osobi prestaje pravo na mirovinsko osiguranje.

Uz članak 54.

Uređuje da invalidi rada kojima je priznato pravo na profesionalnu rehabilitaciju po osnovi mirovinskog osiguranja, ostvaruju pravo na naknadu plaće po propisima o mirovinskom osiguranju, a da se razdoblja koja je nezaposlena osoba kao invalid rada provela koristeći se pravom na profesionalnu rehabilitaciju, uračunavaju u vrijeme provedeno na radu za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu.

Uz članak 55.

Uređuje da nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje ima u tijeku trajanja toga obrazovanja pravo na novčanu pomoć u visini 50% minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i naknadu troškova prijevoza za dane provedene na obrazovanju. Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca ima pravo na novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja za dane provedene na osposobljavanju, kao i na naknadu troškova prijevoza.

Uz članak 56.

Utvrdjuje razloge zbog kojih se obustavlja isplata novčane pomoći za vrijeme obrazovanja, kao i uvjete pod kojima se isplata nastavlja.

Uz članak 57.

Utvrdjuje razloge zbog kojih prestaje pravo na novčanu pomoć za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu.

Uz članak 58.

Propisuje pravo nezaposlene osobe kojoj Zavod nije u mogućnosti osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u drugom mjestu, na jednokratnu novčanu pomoć, kao i na naknadu putnih ili selidbenih troškova za sebe,

bračnog druga odnosno izvanbračnog druga ili životnog partnera i djecu, od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja.

Uz članak 59.

Uređuje da hrvatski državljanin koji je bio zaposlen u inozemstvu ostvaruje pravo na novčanu naknadu u skladu s odredbama međunarodnog ugovora. Ako Republika Hrvatska nema zaključen međunarodni ugovor s državom u kojoj je hrvatski državljanin radio, isti može ostvariti novčanu naknadu pod uvjetom da je plaćao Zavodu doprinose za zapošljavanje u trajanju od najmanje 9 mjeseci u posljednja 24 mjeseca prije prestanka zaposlenja. Propisuje i osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade.

Uz članak 60.

Propisuje uvjete pod kojima član posade broda u međunarodnoj plovidbi može ostvariti pravo na novčanu naknadu, kao i osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade.

Uz članak 61.

Propisuje da Upravno vijeće Zavoda odlučuje o načinu sklapanja ugovora sa Zavodom o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate doprinosa za zapošljavanje iz članka 59. stavka 4. i članka 60. stavka 2. Zakona.

Uz članak 62.

Propisuje da prava za vrijeme nezaposlenosti nezaposlena osoba ostvaruje u Zavodu.

Uz članak 63.

Uređuje da se postupak za ostvarivanje prava utvrđenih Zakonom pokreće na zahtjev nezaposlene osobe te da u prvom stupnju o zahtjevu odlučuje regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda, a u drugom stupnju središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

Uz članak 64.

Utvrđuje rok u kojem je nezaposlena osoba, koja ostvaruje prava propisana Zakonom, dužna o okolnostima koje utječu na promjenu ili prestanka prava obavijestiti Zavod.

Uz članak 65.

Propisuje slučajeve u kojima je nezaposlena osoba dužna vratiti nepripadno isplaćena sredstva i da se visina nepripadno isplaćenih sredstava stečenih bez osnove utvrđuje rješenjem po službenoj dužnosti.

Uz članak 66.

Uređuje institut zastare u odnosu na utvrđivanje nepripadno isplaćenih sredstava i njihovog povrata.

Uz članak 67.

Uređuje slučajeve u kojima se zastara prekida.

Uz članak 68.

Propisuje da je Zavod javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, na koju se primjenjuju propisi o ustanovama.

Uz članak 69.

Propisuje poslove koje Zavod obavlja na temelju javne ovlasti.

Uz članak 70.

Utvrđuje sjedište, način osnivanja i ustroja jedinstvene stručne službe Zavoda.

Uz članak 71.

Propisuje način donošenja i sadržaj Statuta Zavoda.

Uz članak 72.

Propisuje da Zavodom upravlja Upravno vijeće, sastav Upravnog vijeća, način izbora predsjednika, način donošenja odluka te da se djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 73.

Propisuje da Zavod ima ravnatelja te način njegovog imenovanja. Ujedno propisuje da se djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti ravnatelja utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 74.

Propisuje da Zavod ima zamjenika ravnatelja te da se djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti zamjenika ravnatelja utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 75.

Propisuje da Zavod ima jednog ili više pomoćnika ravnatelja te da se broj pomoćnika ravnatelja, djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti pomoćnika ravnatelja utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 76.

Propisuje da upravni nadzor nad Zavodom provodi ministarstvo nadležno za rad, kao i obvezu Zavoda da najmanje jedanput godišnje podnosi izvješće o svom radu ministarstvu nadležnom za rad.

Uz članak 77.

Propisuje inspekcijski nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova u svezi sa zapošljavanjem i posredovanjem za povremeni rad redovnih učenika.

Uz članak 78.

Uređuje da će Zavod na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka o nezaposlenim osobama koje vodi u svojoj evidenciji, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka. Također, uređuje da će na zahtjev Zavoda, a u svrhu obavljanja njegove registrirane djelatnosti, tijela državne i javne uprave te javne ustanove osigurati dostupnost podataka o osobama koje vode u svojim evidencijama, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

Uz članak 79.

Propisuje izvore sredstava za djelatnosti zapošljavanja, a to su: doprinos poslodavca, doprinos osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost, doprinos radnika zaposlenog u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu države, međunarodnoj organizaciji ili predstavništvu koje na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, doprinos radnika u osobnoj službi kod stranih državljana, doprinos radnika zaposlenih u inozemstvu i drugi izvori.

Uz članak 80.

Propisuje rashode djelatnosti zapošljavanja, a to su: novčana naknada i druga prava za vrijeme nezaposlenosti, troškovi pripreme za zapošljavanje i posredovanja pri zapošljavanju, troškovi provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja, troškovi provedbe djelatnosti zapošljavanja i troškovi Upravnog vijeća Zavoda i drugi troškovi.

Uz članak 81.

Propisuje novčane kazne za prekršaje fizičke i pravne osobe te odgovorne osobe u pravnoj osobi.

Uz članak 82.

Propisuje novčane kazne za prekršaje poslodavca i odgovornu osobu poslodavca.

Uz članak 83.

Propisuje prijelaznu odredbu kojom se korisnicima prava za vrijeme nezaposlenosti koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, osiguravaju ta prava i nakon toga dana u istom opsegu do njihovog prestanka.

Uz članak 84.

Propisuje iznimku od članka 83. Zakona, odnosno uvjete pod kojima će nezaposlena osoba (žena), koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ili nastupa neke od okolnosti propisane Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 80/08) ostvariti pravo na produženje novčane naknade do ispunjenja uvjeta godina starosti za stjecanje prava na starosnu mirovinu, odnosno prijevremenu starosnu mirovinu, kao i rokove za podnošenje zahtjeva za produženje novčane naknade.

Uz članak 85.

Propisuje prijelaznu odredbu prema kojoj će se zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti, podnijeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršiti prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana.

Uz članak 86.

Propisuje prijelaznu odredbu prema kojoj provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 80/08, 121/10, 25/12, 118/12 i 153/13) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa ovog Zakona, te rokove i nadležnost za donošenje novih provedbenih propisa na temelju ovlasti iz ovoga Zakona.

Uz članak 87.

Propisuje prestanak važenja Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 80/08, 121/10, 25/12, 118/12 i 153/13).

Uz članak 88.

Propisuje stupanje na snagu Zakona.

Prilozi:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicom usporednog prikaza